

5. Дебет Плюс – це українська програма, що допомагає автоматизувати бухгалтерський, оперативний та фінансовий облік. В цій програмі можна вести весь облік підприємства, користуючись типовими налаштуваннями проводок, документів та звітів.

6. SMARTFIN.UA – це бухгалтерська програма, в якій є всі необхідні інструменти для ведення бухгалтерського обліку ФОП: розрахунок зарплати, кадрова документація, звітність та облік доходів. [2]

Отже, використання програмного забезпечення для бухгалтерського обліку, є важливим кроком у модернізації фінансових процесів підприємств. Кожна з цих систем має свої унікальні переваги та недоліки, що робить їх підходящими для різних типів бізнесу.

Таким, чином зміни в бухгалтерському обліку відображають еволюцію бізнес-середовища та технологій. Автоматизація, нові законодавчі вимоги та підвищена увага до прозорості фінансової звітності стали ключовими факторами, що впливають на практику обліку. Підприємствам важливо адаптуватися до цих змін, щоб залишатися конкурентоспроможними та відповідати сучасним вимогам ринку. Успішна реалізація нових підходів до бухгалтерського обліку може суттєво підвищити ефективність управлінських процесів і забезпечити стабільний розвиток бізнесу.

#### **Інформаційні джерела**

1. Бухгалтерський облік: предмет, суть та значення, види та принципи. Реферат. Освіта.UA. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/16353/>.
2. Нестеренко К. Переходимо на українське: 7 програм для бухгалтерського обліку на заміну російському ПЗ. Aktiv Financial Academy. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/perehodimo-na-ukrayinske>.
3. Жук В. М., Замлинський В. А., Найда А. В. Облік та звітність в інформаційному забезпеченні аграрної політики: шанси від громадянського суспільства. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 2. С. 52 – 58.
4. Замлинський В. А., Волошина О. В., Степаненко С. В. Облікова політика і економічна безпека в системі управління підприємством. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9, № 1. С. 56-61. DOI <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-9>
5. Kryukova I., Zamlinskyi V., Vlasenko T. Architecture of corporate reporting on the sustainable development of business entities in the agrarian sector as a tool of sustainable agri-management. *Ekonomika APK*. № 30(2). P. 38-48. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202302038>.

**УДК 657.1:658.114(477)**

**І.В. Жураковська**, канд. екон. наук, доц. (ЛНТУ, Луцьк)

### **ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ**

В практичній діяльності для опису системи обліку, яка використовується на підприємствах малого бізнесу, які перебувають на спрощеній системі

оподаткування, часто зустрічається термін «спрощена система обліку». Поняття спрощеної системи обліку тісно пов'язано з податками, так як вперше використано саме в Податковому кодексі України. Але спрощення в обліку для малого бізнесу передбачалось ще з самих початків незалежності України.

Спрощення обліку для малого бізнесу було передбачено наступними нормативно-правовими актами:

1996 рік – Наказ Міністерства фінансів України № 112 від 31.05.96 р. «Про Вказівки про склад та порядок заповнення облікових реєстрів малими підприємствами», втратив чинність на підставі наказу Мінфіну України № 440.

1998 рік – Наказ Міністерства фінансів України № 196 від 30.09.98 р. «Про затвердження Положення про спрощену форму бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва», втратив чинність на підставі наказу Мінфіну України № 440.

2000 рік – Закон № 2063-III від 19.10.2000 р. «Про державну підтримку малого підприємництва». Постанова Кабінету Міністрів України № 419 від 28.02.2000 р. «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України № 39 від 25.02.2000 р. «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”». Наказ Міністерства фінансів України № 356 від 29.12.2000 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку».

2001 рік – Наказ Міністерства фінансів України № 186 від 19.04.2001 №186 «Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку».

2003 рік - Наказ Міністерства фінансів України № 422 від 25.06.2003 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами».

2011 рік - Наказ Міністерства фінансів України №720 від 15.06.2011 про затвердження Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, який було прийнято для забезпечення виконання статті 154 ПКУ.

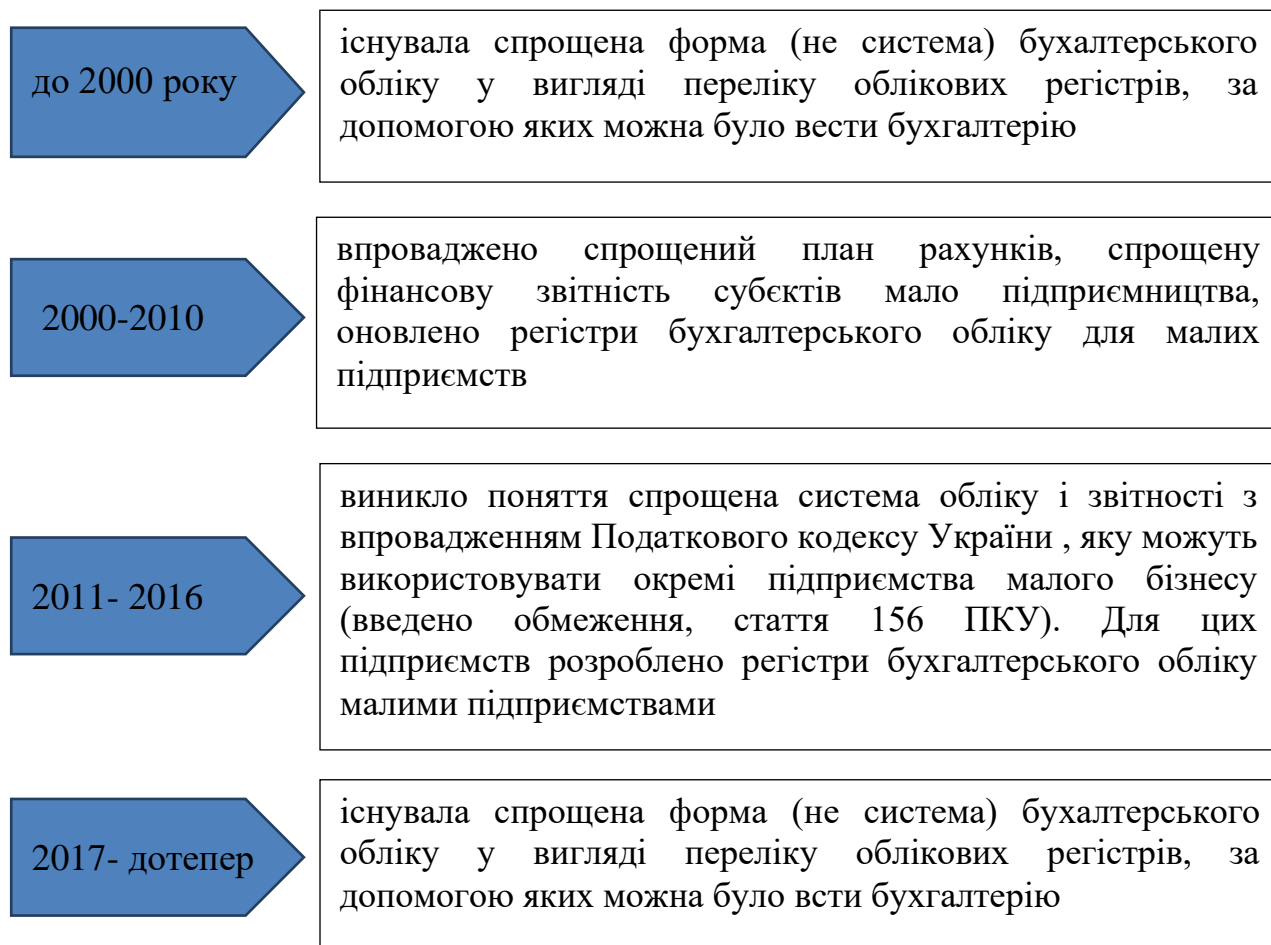
Спрощена система обліку тісно пов'язана з змінами в законодавстві, яке передбачало особливі спрощені правила обліку для малого бізнесу. Поштовхом до таких змін було визнання ролі малого бізнесу в економічному розвитку України на законодавчому рівні. Визначальним можна вважати Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» № 2063-III від 19.10.2000 р. на зміну якому прийшли правила, передбачені ПКУ.

Основні етапи спрощення обліку для малого бізнесу наведено на рис. 1.

Тільки з прийняттям у 2010 році Податкового кодексу України стало використовуватись на законодавчому рівні поняття «спрощена система обліку», але її застосування можливе було лише для певної категорії малих підприємств з прив'язкою до пільгового оподаткування, що завершилось у 2016 році з відміною пільгового оподаткування податком на прибуток.

На сьогодні відсутні будь-які спрощення щодо бухгалтерського обліку малого бізнесу - юридичних осіб, окрім спрощеного плану рахунків і спрощено

фінансового звіту. Декларована на законодавчому рівні «спрощена система обліку» стосується лише підприємців.



**Рисунок 1 - Етапи розвитку спрощеної системи обліку для малого бізнесу в Україні**

Поняття «спрощена система обліку» хоч і широко використовується на практиці для опису облікових процесів на малих підприємствах, однак нами не знайдено методичного обґрунтування його застосування. Це зумовлює певні зловживання, так як контролюючі органи можуть вимагати від малого бізнесу той же обсяг облікової інформації, як і в більших за розміром.

Тому подальші дослідження мають передбачати розробку методики спрощення обліку малого бізнесу, щоб реалізувати всі державні програми і стратегії для його підтримки і розвитку.